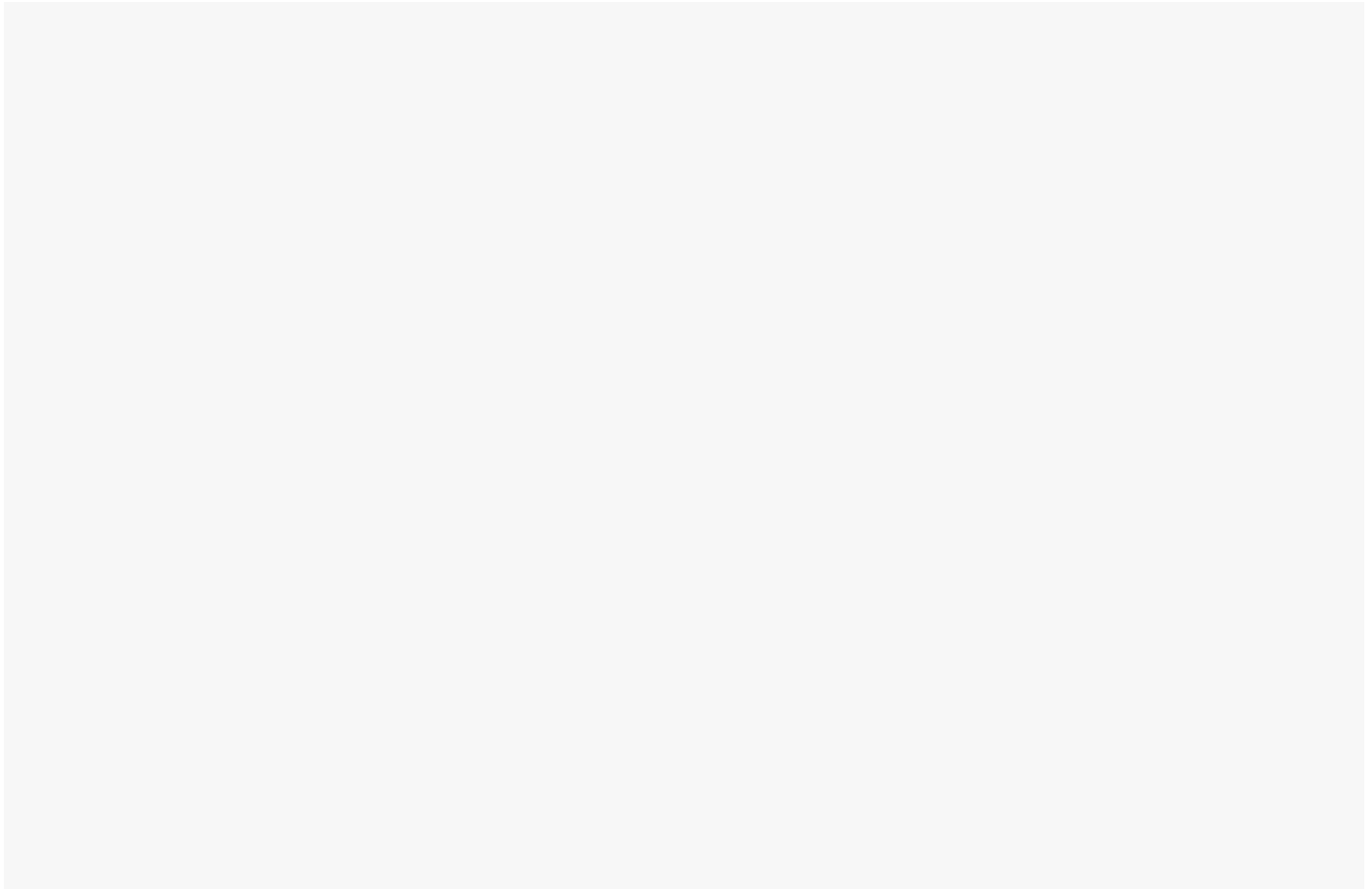

Němci nám vypnou ruský plyn. Drahá elektřina: Vše leze ven. Natvrdo

7. června 2022 v ČR, Ekonom & Byz, Hlavní, Komentáře, Politika & Lid. práva, Svět

Velikost textu:

Stáhnout PDF

ČESKO: Kabinet premiéra Petra Fialy (ODS) v současnosti čelí tlaku části opozice, aby řešil růst cen energií prostřednictvím odstoupení z unijní burzy elektřiny v Lipsku, což u politiků vládních stran naráží na obavy z reakce Německa, odkud k nám proudí plyn. Že je kompletní odstoupení z lipské burzy, jako to navrhuje například SPD, mimo realitu, souhlasí i experti, ukazují však zároveň, že existuje řešení, jak předejít hněvu Berlína a najít společnou cestu. Někdejší ředitel komunikace Ministerstva průmyslu a obchodu Milan Smutný naznačil, že by se měl ministr Síkela vypravit do Berlína.

Popisek: Josef Síkela, ministr průmyslu a obchodu

Se zdražováním energií chce vláda bojovat pomocí plošné podpory pro firmy i domácnosti, jež bude limitovaná na určité odebírané množství. Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (za STAN) oznámil, že by se tak mělo dít pomocí „úsporného tarifu“, který pokryje 15 až 20 % cen energií.

Opatření navrhované na letošní topnou sezónu má limitací odběru podporované energie motivovat občany k úsporám v rámci snižování závislosti na Rusku a zároveň podle ministra v ideálním případě pokryje celou inflaci.

Že by na stole mohla být varianta zahrnující řešení růstu cen energií v podobě odprodeje pouze přebytků české elektřiny na energetické burze v Lipsku, od níž se odvíjí ceny elektřiny, či by bylo dokonce ve hře vystoupení z této burzy, po čemž volá část opozice, kabinet nikterak nepodpořil.

Zaznívají totiž hlasy, že takový krok není možný, jelikož by **vystoupení z evropského trhu s elektřinou mohlo udržovat vyšší ceny u nás i v případě, že již bude její cena ve zbytku Evropy klesat či se objevuje varování, že pro Česko při odstoupení z lipské burzy hrozí hněv Německa, z něhož k nám proudí plyn.**

Část expertů se ale shoduje, že by k černému scénáři v případě nepřeprodávání veškeré vyrobené elektřiny na lipské burze, kde spolu obchodují evropské země, nemuselo dojít – stačilo by, kdyby vláda jednala v Berlíně a dohodla se s ním na oboustranně výhodném řešení.

Bývalý mluvčí Škody Mladá Boleslav Milan Smutný [v rozhovoru pro Echo24 naznačil](#), že by se ministr Síkela měl posadit na vlak do německé metropole a Německu navrhnout, aby nám dalo levnější plyn výměnou za naši elektřinu, které máme přebytky.

„Když do Berlína přijede Síkela, může jim sdělit toto: My teď potřebujeme levnější plyn, stejně jako vy zase v zimě budete potřebovat výkon z našich

jaderných a uhelných elektráren. Pojdme udělat deal, v němž všichni snížíme svá očekávání. Kdyby mně někdo argumentoval soukromým charakterem dodavatele plynu, odpovím mu: Energetická bezpečnost je dnes politická priorita číslo jedna. Promluvte s vaším prodejcem plynu, stejně jako my zase v zimě promluvíme s ČEZ,“ naznačil, že by o problematice stačilo se sousední zemí jednat a vzájemně se domluvit.

Smutný, působící v think-tanku Realistická energetika a ekologie, taktéž zmínil, že je za růstem cen také zelená politika EU, kterou podporoval bývalý premiér Andrej Babiš (ANO). „Andrej Babiš, kudy chodil, tudy Green Deal a jeho různé komponenty schvaloval a podepisoval. Konformní kvůli svému konfliktu zájmů a evropským auditům dotací,“ shrnul.

Zaráží jej i současná vláda, jelikož podle jeho mínění „nedeklaruje žádný tvrdý zásah“.

„Nezvedá hlas proti monopolům, které se teď chtějí nakrmit a zneužívají k tomu války. Monopolům má válka zdůvodnit mimořádné zisky. Unipetrol pětinásobně zvýšil své rafinační marže. Stejně tak zahraniční potravinové řetězce u nás mají až 200procentní marži. Jak to, že ČEZ najednou dociluje trojnásobných zisků? Pro mě je rozhodující, že Češi, kteří si 20 procent své primární energie vyrábějí elektřinou, v ceně mezi 15 a 50 haléři za kilowatthodinu, vinou ČEZ, který se utrhl, který je fakticky zprivatizován svým managementem bažícím po nádherně zelené EBITDA (zisk před započtením úroků, daní a odpisů – pozn red.), musejí platit násobky ceny, za kterou elektřinu vyrobí jejich stát,“ vadí mu.

ČEZ podle Smutného „v podstatě uplatňuje Putinovu strategii“:

„Když bude elektřiny málo a bude drahá, budeme na ní vydělávat ještě víc.“ Nárůst ceny silové elektřiny o 83 procent v sazbě D02d není vůbec z důvodu růstu nákladů, ale právě kvůli unijní burze v Lipsku, kde se cena komodity žene nahoru. „Vláda bohužel neposílá žádné signály trhu, že některým šlápne na krk,“ uzavírá Smutný.

Že vláda vyše svůj tradiční signál i v rámci růstu cen elektřiny a pohrozí v něm, že je případně ochotna „šlápnout na krk“, se nezdá i v rámci včerejší diskuse na CNN Prima News, kde se kvůli růstu cen v Partii Terezie Tománkové střetli místopředseda Sněmovny Jan Skopeček (ODS) a místopředseda SPD Radim Fiala.

Právě místopředseda SPD Fiala v diskusi odstoupení z evropské energetické burzy podpořil, Skopeček však kontroval obavami z reakce Berlína.

„To jsou nerealistické výkřiky, že odejdeme z energetické burzy, protože my těm zemím, které potřebujeme, jako je Německo, řekneme, že my vám přestaneme dodávat elektřinu, ale chceme po nich, aby nám dodávali plyn, protože ruský plyn k nám teče z Německa, tak je nereálné,“ řekl Skopeček.

„Vy se bojíte Evropské unie, jste svázaní, drží vás pod krkem,“ vypálil na to Fiala.

Že by se dal hněv Berlína zažehnat a mohli bychom se společně o energiích s Němci bavit, však míní i jiní experti. Ekonom Karel Kříž pro Echoprime.cz podotkl, že se dá vyjednávat úplně o všem. „Spekuluje se o tom, že Němci, kteří z Ruska nakupují plyn za nižší cenu, ho k nám přeproductávají několikanásobně draž podle aktuálních, takzvaných spotových cen,“ podotkl. Vláda by také podle něho mohla pomoci s cenami paliv, jelikož velkou část z jejich ceny tvoří daně.

Nereálný se na druhou stranu zdá i návrh SPD na kompletní vystoupení z lipské burzy. Smutný poukázal, že jsme z obchodování na ní měli velké výhody a extrémně nízké ceny a „není možné, abychom byli součástí společného trhu, jenom když se nám to hodí“.

„My přece nemusíme hnát všechn proud přes středoevropský trh. Nemáme povinnost všechno, co vyrobíme, nabídnout na trhu. Nabídněme jenom přebytky,“ ukazuje řešení.